

STOPY REGIONÁLNÍ HISTORIE

OSVOBOZENÍ PLZNĚ

1

Navštiv stránku www.stopyhistorie.cz/osvobozeni-plzne a přečti si vyprávění o tom, jak probíhala okupace Plzně nacistickým Německem a její osvobození v roce 1945. Narazíš zde mimo jiné na řadu nařízení a zákazů, které museli Plzeňané za okupace dodržovat. Na základě toho si zkus představit, jaký by asi měl podle nároků okupantů být ideální obyvatel Plzně v období Protektorátu Čechy a Morava. Jak by měl správně vypadat a jak by se měl chovat?

2

Poslechni si píseň Honzy Vyčítala, kterou nazpíval se skupinou Greenhorns. Poprvé zazněla v roce 1990 při prvním ročníku plzeňských Slavností svobody a měla obrovský úspěch. O čem píseň pojednává? Vidiš v textu nějaká slova, která jsou pro tebe nová? Pokud ano, pokus se zjistit jejich význam.

To tenkrát v čtyřicátom pátom

1. Mám v Plzni kámoše, už je to řada let,
vždycky rád slyším plzeňskej dialekt,
a když tam jedu čundrem, dám o sobě vědět.
Řekne mi, usárnu si tutam dej,
na tuten gauč tam si nesedej,
tam už pětáčtyřicet let nesmí nikdo sedět!
Ani já tam neseďám, když mám po práci,
tam seděli v květnu američtí vojáci
a tutam, co máš nohy, tam šoupli svý helmy.
Táta vytáh láhev šnapsu z úkrytu,
pozval partu džezmenů k nám do bytu
a Chattanooga zpívala se velmi.

R: To tenkrát v čtyřicátom pátom,
když Plzeň osvobodil Patton
s tanky a děly, na džípech bílý hvězdy měli.
Jak pestrý krovky tančily holky ze Škodovky
a místní krásky zpívaly sborem:
„Škoda lásky...”

2. Před pár lety musel kámoš z podniku,
šli po něm, že vozil kytky k pomníku,
ale on si říkal, ať mu vlezou na záda.
Že je mu to fuk a že to nebolí
však jen do té doby, než mu přišla holka ze školy,
že nás osvobodila jenom Rudá armáda.
Šel do sborovny a u Marxových spisů
řek tý úče, že jí dává kuli z dějepisu
a jestli chce, tak že jí ukáže ten otoman,
kde seděli tenkrát ti hoši v párkrách,
o Coca-Cole snili a horkejch párkách.
Já o tom zpívám song, ač je to téma na román.

R: Já trvám na tom,
že Plzeň osvobodil Patton
s tanky a děly, na džípech bílý hvězdy měli.
Jak pestrý krovky tančily holky ze Škodovky
a místní krásky zpívaly sborem:
„Škoda lásky...”

R: To tenkrát v čtyřicátom pátom,
když Plzeň osvobodil Patton
s tanky a děly, na džípech bílý hvězdy měli.
Jak pestrý krovky tančily holky ze Škodovky
a místní krásky zpívaly sborem:
„Roll out the barrels...”

3

V refrénu písně „To tenkrát v čtyřicátom pátom“ najdeme narážku na polku, která zněla v ulicích osvobozené Plzně v češtině i v angličtině. V roce 1927 ji složil český hudební skladatel Jaromír Vejvoda. Tato polka se stala velice populární, a to i v zahraničí, kde byly vytvořeny její cizojazyčné verze, které rychle zlidověly. Dodnes si proto mnozí lidé myslí, že tato polka původně pochází např. z USA či z Velké Británie, kde je známá pod názvem „Beer Barrel Polka“, nebo z Německa, kde byla nazvána „Rosamunde“. Jak se tato polka jmenuje v češtině? Dokážeš jí kousek zazpívat?

4

Američtí vojáci si s sebou do Plzně přivezli řadu věcí, které jim sloužily jak k boji, tak pro zábavu. Podívej se na obrázek výzbroje, výstroje a dalšího vybavení amerických vojáků a vyber 5 věcí, které používali v boji a které ve volném čase.

boj

volný čas

Všechny země, které se zúčastnily bojů ve druhé světové válce, používaly ke své identifikaci nejrůznější státní symboly. Nejvýraznějšími z nich byly samozřejmě vlajky. Ne všechny vlajky států zapojených do války však odpovídají jejich dnešní podobě. Podívej se na některé z nich a pokus se spojit, co k sobě patří.

Název státu za 2. světové války

Protektorát Čechy a Morava

Svaz sovětských socialistických republik

Velkoněmecká říše

Spojené státy americké

Název státu dnes

Česká republika

Ruská federace

Spolková republika Německo

Spojené státy americké

Diskutuj o tom, co by se asi stalo, kdyby Německo vyhrálo 2. světovou válku. Pokud se budeš chtít dozvědět ještě více informací o osvobození Plzně a západních Čech, určitě si nenech ujít návštěvu plzeňského Muzea generála Pattona nebo Muzea na demarkační linii v Rokycanech.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

